

Sygnatura akt IV U 318/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 29 listopada 2023 r.

Sąd Rejonowy w Świdnicy, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w osobie SSR Magdaleny Piątkowskiej

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2023 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania S. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. z dnia 25 czerwca 2021 r. roku, znak: (...)

o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy

I oddała odwołanie,

II koszty procesu wzajemnie znosi.

UZASADNIENIE

Powód S. L. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. z dnia 25 czerwca 2021r. odmawiającej mu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia 6.11.2019r. zarzucając organowi rentowemu błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że do obrażeń ciała u wnioskodawcy doszło w wyniku wdania się w bójkę ze współpracownikiem, czym powód miał według ZUS naruszyć przepisy dotyczące ochrony życia i zdrowia umyślnie lub na skutek rażącego niedbalstwa. Zarzucono ponadto naruszenie art. 21 ust.1 ustawy z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadku przy pracy i chorób zawodowych w szczególności poprzez przyjęcie, iż w sprawie powoda zachodzą przesłanki do zastosowania tego przepisu. W uzasadnieniu przedstawiono okoliczności zdarzeń, które miały miejsce w nocy z 6 na 7 listopada 2019r. w zakładzie pracy wskazując, iż inicjatorem zdarzenia był S. S. (1), którego atak powód starał się odeprzeć, i który spowodował upadek powoda na podłogę, utratę przytomności przez powoda i uszczerbek na zdrowiu. Odwołano się również do ustaleń postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w (...), gdzie ustalono, iż S. S. (1) ubliżał powodowi, na co powód wyraził swój sprzeciw, po czym S. S. (1) podszedł do powoda, ścisnął go w pasie i pchnął na posadzkę. W dalszej części dokonano analizy przepisów i orzecznictwa wskazując m.in., iż do pozbawienia pracownika świadczeń z tytułu wypadku przy pracy nie jest wystarczające stwierdzenie, że zachowanie pracownika było decydującą przyczyną wypadku, jeśli nie było ono wyłączną przyczyną a ani pracodawca ani osoba trzecia nie przyczyniły się do wypadku. Wobec tego powód wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu przedmiotowego wypadku.

W odpowiedzi na odwołania Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu organ rentowy powołał art. 21 ustawy z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadku przy pracy i chorób zawodowych oraz wskazał, że ustalenia oparte na protokole powypadkowym doprowadziły do wniosku, iż powód w dniu zdarzenia naruszył na skutek rażącego niedbalstwa przepisy bhp. Do zdarzenia- jak wskazał organ rentowy- doszło w skutek agresywnego zachowania się dwóch pracowników, w tym powoda.

Postanowieniem z dnia 22.03.2022r. niniejsze postępowanie zostało zawieszona do czasu zakończenia sprawy karnej o sygn. (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w (...) w której wyrok uprawomocnił się 22.11.2022r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód S. L. zatrudniony był w (...) sp. z o.o. w W. na podstawie umowy o pracę na czas określony na stanowisku lakiernik. W dniu zdarzenia tj. w nocy z dnia 6 na 7 listopada 2019r. powód pracował na stanowisku zawieszania kół do lakierowania razem ze S. S. (1) i P. T. (1). Powód i P. T. (1) zawieszali na haki koła, które przywoził S. S. (1). Zawieszania kół pracownicy dokonywali naprzemiennie- koła z jednej palety wieszał P. T., z kolejnej powód. Powód oczekując na swoją kolej w zawieszaniu kół poszedł po kurtkę, gdyż zamierzał udać się do wyznaczonego oznakowanego miejsca na zewnątrz zakładu, aby zapalić papierosa. Po chwili podjechał do niego na wózku elektrycznym wzburzony S. S. (1), który krzyczał do powoda i wymachiwał rękami jakby miał zamiar powoda uderzyć. Następnie chwycił powoda za koszulkę roboczą pod gardłem. Pokrzywdzony celem odparcia ataku zamachnął się instynktownie ręką w stronę S. S., jednakże go nie uderzył. S. S. złapał powoda w połowie tułowia i pchnął powoda, w wyniku czego powód upadł na podłogę. Po upadku powód stracił przytomność. Na miejsce został wezwany kierownik zmiany oraz lakiernicy, którzy po odzyskaniu przez powoda przytomności pomogli mu się przebrać; powoda zabrano pogotowie ratunkowe.

Zachowanie S. S. było następstwem wzburzenia, iż powód dopuścił się błędu przy zawieszaniu felg. Błąd ten mógł doprowadzić do finansowej odpowiedzialności S. S..

W dniu 2.12.2019r. pracodawca sporządził protokół powypadkowy, w którym ustalono, że zdarzenie jest wypadkiem przy pracy, którego przyczyną było niewłaściwe zachowanie się dwóch agresywnych pracowników działu lakierni w czasie godzin pracy, w wyniku czego nastąpiła zwada, starcie, przepychanie się, w wyniku czego powód doznał urazu. W dniu 16.12.2019r. powód złożył oświadczenie, że nie zgadza się z ustaleniami zespołu powypadkowego zawartymi w protokole powypadkowym i przedstawił uwagi.

Wyrokiem z dnia 20.09.2022r. wydanym w sprawie (...) Sąd Rejonowy w (...) w sprawie S. S. (1)- oskarżonego o to, że w nocy z 6 na 7 listopada 2019r. na nocnej zmianie roboczej w firmie (...) sp. z o.o. w W. Zakładzie (...) przy ul. (...) ul. (...) zwrócił się do S. L. słowami wulgarnymi, po czym ścisnął go w pasie i pchnął na posadzkę w wyniku czego pokrzywdzony upadł, stracił przytomność i doszło u niego do obrażeń ciała w postaci urazu głowy ze wstrząśnieniem mózgu, otwartej rany powłok głowy, rany tłuczonej ciemieniowo- potylicznej prawej, zasinień w okolicy lewego oczodołu i nosa, dwóch ran kciuka lewego, to jest o przestępstwo z art. 157 § 2 kk i art. 216 § 1 kk w zw. z art. 11§ 2 kk- warunkowo umorzył postępowanie na okres 1 roku próby, orzekł od S. S. (1) na rzecz S. L. 3.000 zł. zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz 1728 zł. tytułem zwrotu wydatków poniesionych przez powoda jako oskarżyciela prywatnego.

Dowód:

akta ZUS (w załączeniu)

oświadczenie powoda z dnia 16.12.2019r. k. 8 -9

wyrok Sądu Rejonowego w Świdnicy wraz z uzasadnieniem w aktach sprawy (...) (w załączeniu)

Na skutek wypadku powód doznał wyżej opisanych urazów, które nie spowodowały uszczerbku na zdrowiu powoda.

Dowód:

opinia biegłych sądowych chirurga i neurologa k. 66-68

Ustalen stan faktyczny sąd dokonał w oparciu o akta ZUS, jednak przede wszystkim w oparciu o okoliczności ustalone w wyroku Sądu Rejonowego w (...), w oczekiwaniu na który zawieszono postępowanie w niniejszej sprawie; pełnomocnicy stron nie wnosili zażalenia na to postanowienie. Zgodnie z art. 11 kpc ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Wprawdzie sąd w sprawie cywilnej nie jest związany wyrokiem karnym orzekającym o warunkowym umorzeniu postępowania karnego, ale sąd miał na uwadze, iż rozstrzygnięcie takie może zapaść tylko wówczas, gdy okoliczności popełnienia czynu nie budzą wątpliwości (art. 66 kk). Brak związania nie wykluczał w takiej sytuacji,

zdaniem sądu, przyjęcia za własnych ustaleń poczynionych przez Sąd Rejonowy w Wałbrzychu w zakresie popełnienia przestępstwa przez S. S. (1) ocenionych przez tutejszy sąd w ramach przysługujących temu sądowi uprawnień z art. 233 § 1 k.p.c. Istotne jest bowiem, aby sądy na podstawie dowiedzionych faktów nie ustalały różnych stanów faktycznych w sprawach cywilnych i karnych. W zakresie uszczerbku na zdrowiu, wobec potrzeby wiadomości specjalnych z zakresu medycyny, powołano dowód z opinii biegłych sądowych chirurga i neurologa, a ich opinia jako rzeczowa analiza stanu zdrowia powoda przekonująco uzasadniona stała się podstawą ustalenia braku uszczerbku na zdrowiu powoda na skutek wypadku przy pracy. Do opinii tej nie wniesiono zastrzeżeń.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym sąd zważył:

Odwołanie podlegało oddaleniu wyłącznie dlatego, iż powód nie doznał na skutek wypadku długotrwałego bądź stałego uszczerbku na zdrowiu. Postępowanie dowodowe pozwoliło natomiast na ustalenie, iż powód nie naruszył przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, a jego zachowanie nie wyczerpało dyspozycji art. 21 ust.1 ustawy z dnia 20. 10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, zgodnie z którym świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego nie przysługują ubezpieczonemu, ***gdy wyłączną przyczyną*** wypadków, o których mowa w art. 3, było udowodnione naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa. W niniejszej sprawie powód nie był inicjatorem zdarzeń, które doprowadziły do urazu, a zaatakowany- jedynie podjął obronę. Do urazu doprowadziły wyłącznie działania przełożonego S. S., który spowodował upadek powoda i doznane obrażenia.

Zgodnie z art. 11ust.1 ustawy z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie.

Za stały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy(art.11 ust.2). Za długotrwały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie. (art.11 ust.3) Zaś oceny stopnia uszczerbku na zdrowiu oraz jego związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową dokonuje się po zakończeniu leczenia i rehabilitacji (art.11 ust.4)

Wysokości stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu ustala się według załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (t.j.Dz.U.2013 poz. 954)

Z uwagi na fakt, iż powód nie doznał uszczerbku na zdrowiu w rozumieniu powyższych przepisów, na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzeczono jak w punkcie I wyroku. W punkcie II orzeczono o kosztach procesu na podstawie art. 100 kpc- wprawdzie odwołanie zostało oddalone, ale było zasadne w zakresie twierdzeń powoda co do tego , iż nie naruszył przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia.